

Všeobecné informace

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa je svazek tří hraničních území v srdci Evropy, společná oblast Polské republiky, České republiky a Spolkové republiky Německa.

Všechna tři území jsou vzájemně propojena svými společnými zájmy i společnými problémy, které jsou zapříčiněny mimo jiné měnící se historií našeho kontinentu.

Tímto regionem dnes probíhá vnější hranice EU, která má mimořádný geopolitický význam se všemi riziky i šancemi. Už nyní na nás velmi citelně doléhá vývoj nového evropského rozměru ve vztazích mezi Východem a Západem.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa jako přeshraniční zájmové sdružení, které působí za hranicemi jednotlivých zemí, vzniklo iniciativou komunálních sdružení hraniční oblasti a oslavilo svůj zrod v květnu 1991 v Žitavě. Přitom základem bylo poznání, že existující problémy pohraničního regionu jsou řešitelné jenom společně, především v dobrém sousedství s lidmi, kteří zde žijí.

Formálně se Euroregion Neisse-Nisa-Nysa skládá ze tří komunálních svazů obcí, měst a okresů, které po dohodě upravily svoji spolupráci na základě jednotlivých konkrétních podmínek přizpůsobených organizačním formám.

Vrcholnými orgány jsou rada a presidium. Obsazení probíhá volbou z jednotlivých komunálních svazů, které se opět skládají ze zvolených zástupců.

Jako výkonné orgány Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa fungují kanceláře v Žitavě, Liberci a Jelení Hoře, jejichž práce je bezprostředně řízena presidiem. Kanceláře jsou ústřední výstupní body a doprovázejí projektovou činnost z organizačního hlediska.

Projektová činnost se orientuje na priority, které formulují a pevně stanoví politici Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

Pro činnost všech orgánů platí základní principy: PARITA, ROTAČE, KONSENSUS.

Memorandum Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Pohraniční států podléhá specifickým podmínkám. Bezprostředně na hranici se více nebo méně nejzřetelnější projevují národní rozdíly v kultuře, hospodářství a správě na otevřených hranicích. Okrajová území vykazují oproti centru vývojové rozdíly. Objevuje se naléhavé přání pomoci obyvatelům, kteří zde trvale bydlí.

V tomto smyslu byl v roce 1991 komunálními politiky regionu kolem trojzemí Německo/Polská republika/Česká republika jako nástroj k účinnému řešení stávajících problémů založen Euroregion Neisse-Nisa-Nysa.

První úspěchy jsou viditelné po pětileté činnosti, velký počet záměrů je ve fázi plánování nebo realizace. Podpora obzvláště kulturních/sportovních záměrů přispěla k zintenzivnění komunikace a setkávání lidí. Přesto byl absolován jenom krátký úsek cesty.

Nové výzvy, jako brzký vstup Polské a České republiky do Evropské unie staví Euroregion Neisse-Nisa-Nysa před nové úkoly.

1. Doprava

- Dokončení dálnice BAB4 Bautzen-Görlitz včetně jejího dalšího pokračování z Görlitz do oblasti Bolesławiec
- Příprava stavby dálnice A3 na polském území v oblasti Lubawka-Bolków, včetně připojení na dálnici D11 na české straně v oblasti Hradec Králové
- Stavba východního silničního objezdu Rumburk/Neugersdorf včetně odlehčení celnímu odbavení.
- Zvýšení kapacity dnešní silniční trasy 1/35-R Liberec-Bílý Kostel a stavba nové trasy na území Hrádek nad Nisou
- Dokončení a realizace dopravní koncepce pro spojení center Bautzen-Görlitz // Zgorzelec-Jelenia Góra // Bautzen-Zittau-Liberec // Görlitz/Zgorzelec-Liberec // Jelenia Góra-Liberec
- Stavba rychlostní komunikace B178 (BAB4-Zittau) jako nejdůležitější propojení jižní části Euroregionu s evropskou dálniční sítí
- Stavba nového silničního mostu (hraniční přechod) přes Nisu a Bad Muskau
- Zvláštní přeshraniční výstavba autobusového spojení mezi aglomeracemi a turistickými středisky Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa
- Dokončení silničních hraničních přechodů Lobendava-Langburgersdorf // Rožany-Sohland // Rumburk-Neugersdorf // Hrádek nad Nisou-Zittau // Kunratice-Bogatynia // Srbská-Miłoszów // Nové Město pod Smrkem-Czerniawa // Deschka-Pieńsk // Hagenwerder-Radomierzyce a Andělka/Lutogniewice.
- Zařízení pro hraniční přechody Großschönau-Varnsdorf // Zittau - Porajów // Hagenwerder-Radomierzyce a Deschka-Pieńsk pro dopravu nákladních vozů do 7,5 t.
- Další rozvoj železniční dopravy se zvláštním zohledněním trasy Dresden-Görlitz-Wrocław // Slezské-Hořejšovice-Weglino // Dolní Poustevna-Sebnitz-Ebersbach // Bautzen-Görlitz / Zgorzelec-Lubań-Jelenia Góra // Szklarska Poręba-Harrachov-Liberec-Zittau-Bautzen
- Dokončení a realizace koncepce letišť v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

2. Technická infrastruktura/Informace

- Další výstavba přeshraničního telekomunikačního spojení, zavedení hraničních tarifu

- Výstavba vícejazyčného přeshraničního informačního systému
- Opatření týkající se zlepšení systému co nejširších přeshraničních informací (např. dopravní bezpečnost, naléhavé případy / katastrofy, autorizované statistické informace, informace občanům a turistům)
- Vybudování přeshraničního geografického informačního systému (GIS)

3. Životní prostředí

- Vytvoření jednotného systému kontroly znečištění ovzduší s možnostmi rychlého přenosu dat a jejich vyhodnocení pro operativní zásahy do regulačních systémů u smogových situací.
- Vytvoření systému dodržování kvality vody (hlásné a havarijní zdolávání)
- Prohloubení spolupráce v ochraně přírody na území „Velká jizerská louka“, údolí Nisy/Lužické hory
- Další rozšíření spolupráce mezi hasiči a záchranáři

4. Hospodářský rozvoj/Turistika

- Zintenzivnění kooperačních vztahů mezi podniky v regionu
- Otevření dalších turistických přechodů obzvláště na polské / české hranici
- Vypracování a realizace přeshraniční koncepce rozvoje turistiky včetně cyklostezek a turistických cest, lyžařská oblast (Luž), turistických informačních nabídek a společné prezentace mimo území
- Další přeshraniční rozvoj krajinného parku Bad Muskau

5. Venkov/Lesnictví

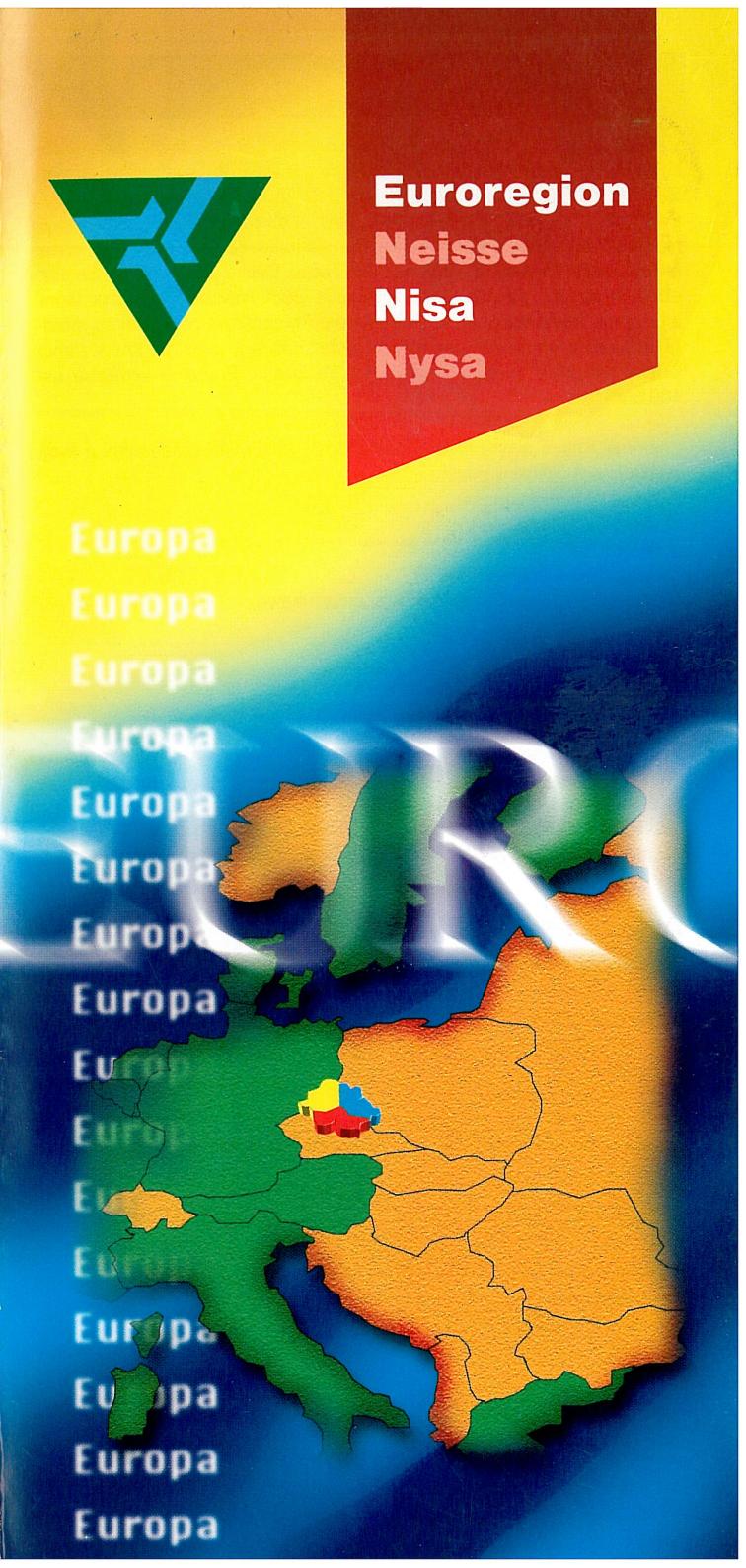
- Další zalesňování Jizerských, Lužických hor a Krkonoš
- Přeshraniční spolupráce rozvoje venkovských oblastí / obnovy vesnice
- Další rekultivace důlní krajiny

6. Lidské zdroje

- Další prohloubení spolupráce mezi vysokými školami v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, Technické univerzity Liberec, Technické vysoké školy Zittau / Görlitz, Hospodářské akademie Jelenia Góra a Mezinárodní vysokoškolské institutu Zittau v oblasti vědy a výzkumu
- Zvýšení nabídky jazykové výuky jazyků sousedních zemí
- Podpora spolupráce postižených občanů
- Další rozvoj třístranné spolupráce výzkumu a vyhodnocení historie území
- Další rozvoj spolupráce mezi divadly, hudebními tělesy, muzei, knihovnami, soubory (Troyzvuk) a jinými nositeli kultury
- Další rozvoj studentského symfonického orchestru Europera s cílem stát se souborem s mezinárodním věhlasem

7. Technická pomoc/Strategie

- Dokončení specifické třístranné projektové koncepce, včetně projektové dokumentace se zámkem podpořit důležité oblasti

Region

...zahrnuje oblast na trojzemí Spolkové republiky Německo, České republiky a Polské republiky s částečným územím Horní Lužice/Dolního Slezska, Severních Čech a přibližně vojvodství Jelenia Góra v Západním Polsku. Patří sem okresy Bautzen, Kamenz, Löbau-Zittau, Dolnoslezský-Hornolužický okres, svobodná okresní města Görlitz a Hoyerswerda, obce okresů Děčín (částečně), Jablonec nad Nisou, Česká Lípa, Liberec, Semily, obce vojvodství Jelenia Góra a několik obcí vojvodství Zielona Góra a Legnica. Německá část zaujímá 24% plochy spolkové země Sasko, střední vzdálenost od hlavního saského města Drážďany je asi 75 km. V rámci České republiky zaujímá česká část 5% území. Praha je vzdálená asi 100 km.

Území je známé svojí přírodní rozmanitostí, kulturními vzácnostmi a svojí zvláštní geopolitickou polohou:

Jizerské hory a Krkonoše,
vřesoviště a rybníky,
Český ráj,
Lužické hory a Žitavské pohoří,
minerální prameny Šwieradov Zdrój a Czerniawa,
termální prameny v Cieplice,

Sněžka a Ještěd,
Nisa a Spárávka,
Hornolužické Šestiměstí,
Valdštejn a Frýdlant,
Puckler a Bad Muskau,
kostel Wand v Karpaczi,
klášter Krzeszow a Mariánské údolí,
pozoruhodná města s cennými uměleckými sbírkami a stavbami v Liberci, Jelenia Góra, Görlitz a Bautzen, Hornolužické hrázděné domky.

Území a obyvatelstvo Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Celková plocha (v 1000 km²)

Polská část:

Česká část:

Německá část:

Počet obyvatel celkem:

Polská část:

Česká část:

Německá část:

Největší město:

Liberec, ok. 102.000 obyvatel

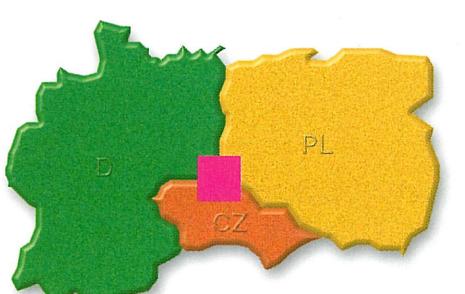
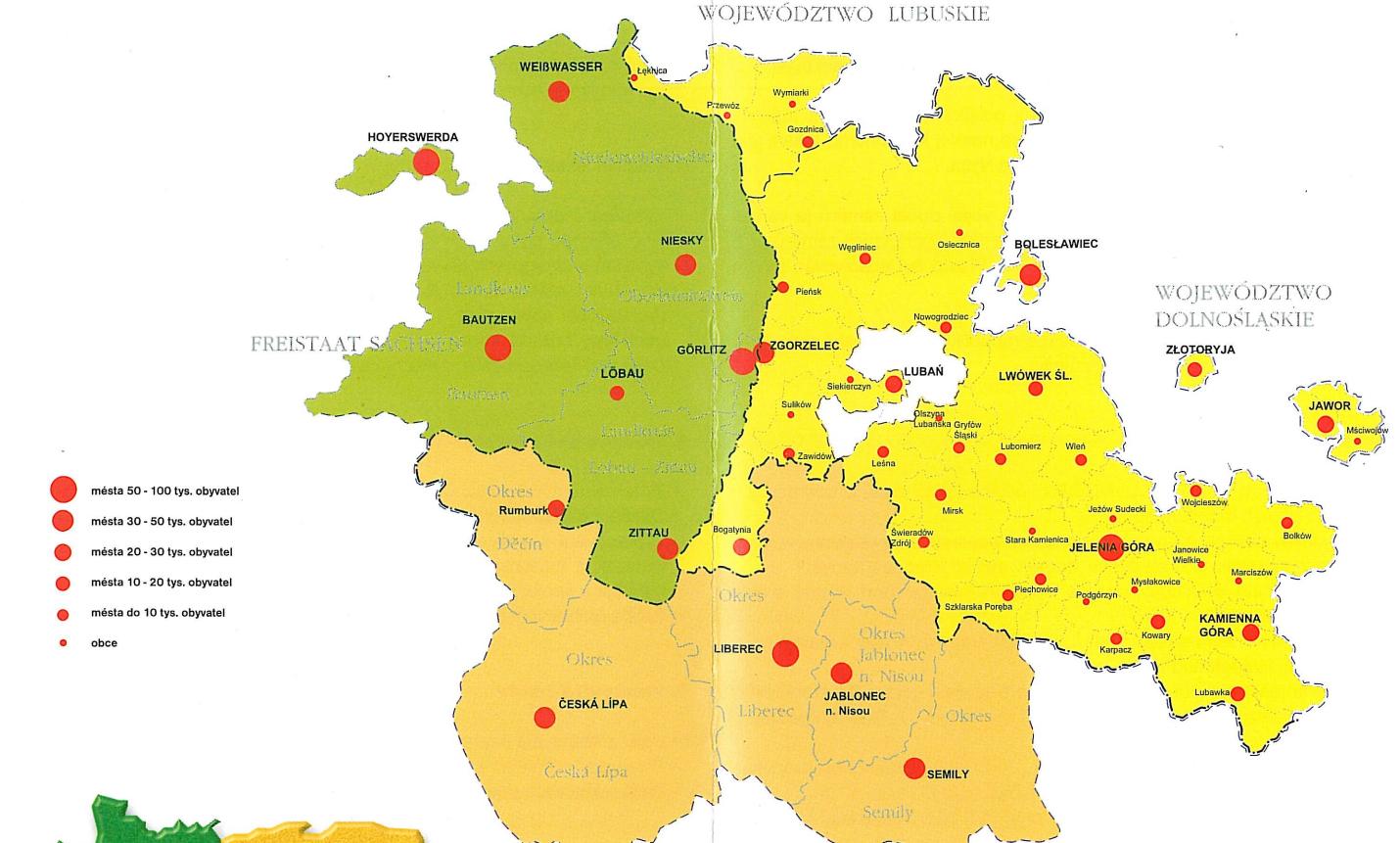
Nejvyšší hora:

Sněžka, 1602 m

Nejvýznamnější řeka:

Nisa

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa – evropský hraniční region

Partneri

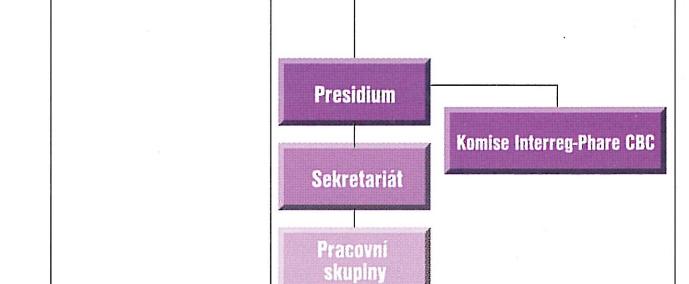
Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa
ul. 1. Maja 57
58-500 Jelenia Góra
Tel./Fax 0048/75/7522045
Tel./Fax 0048/75/7676470

Euroregion Nisa
regionální sdružení
U jezu 2
46001 Liberec 4
Tel. 00420/48/5226272
Fax 00420/48/5226273

Kommunalgemeinschaft EUROREGION NEISSE e.V.
Rathenastraße 18a
02763 Zittau
Tel. 0049/3583/57500
Fax 0049/3583/512517

Organizace

RADA EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa

Regionální Konference
Kongres
Revizní komise
Kancelář
Pracovní skupiny

Euroregion Nisa
regionální sdružení

Valná hromada
Rada
Revizní komise
Kancelář
Pracovní skupiny

Kommunalgemeinschaft Euroregion Neisse e.V.

členská schuze
Vedení
Hlavní komise
Kancelář
Pracovní skupiny

Rada obcí

Obecní Zastupitelstva

Okresní konference místní schuze poslanců obcí